

Grafisk metamorfose

Tekst af mag. art Birgit Hessellund

Der er kunstnere, der på et tidspunkt i livet har fundet deres kunstneriske udtryk, deres formel, og som i årene fremover bliver stående dér og skaber variationer over et tema eller en form. Den kategori hører Steen Rasmussen ikke til, tværtimod. Den retrospektive udstilling "Grafisk metamorfose" spænder derfor vidt, både i tid og udtryk, for Steen Rasmussen er en mand af mange talenter. Men han er først og fremmest grafiker, og udstillingen giver et indblik i de mange grafiske udtryk, han behersker. Og selv i de senere års skulpturelle værker bevarer han en grafisk dimension i den måde, hvorpå han tænker samspillet mellem lys og mørke, rum og flade. Den klassiske sort-hvide grafik udfolder sig i to dimensioner på papirets flade. Her er virkeligheden filtreret gennem kunstnerens blik og udtrykket komprimeret til kunst. Det er i sig selv en form for metamorfose – det græske ord for forvandling, det at gå fra én tilstand til en anden. Under uddannelsen på Det jyske Kunstakademi 1982-87 havde Steen Rasmussen så forskellige kunstnere som John Olsen og Poul Skov Sørensen som undervisere. Begges arbejdsmåder kan spores i hans værk – John Olsen, "tingfinderen", der arbejder utraditionelt og har blik for skønheden i naturens efterladenskaber og processer, og Poul Skov Sørensen, der mere lavmælt repræsenterer det klassiske sort-hvide udtryk. Steen Rasmussens tidlige grafiske værker fra 80'erne vidner om beherskelsen af de klassiske teknikker og det solide håndværk, og forener et figurativt fortællende formsprog med abstrakte elementer. De tidlige grafiske værker er gennemgående holdt i sort-hvid, kombineret med brune toner og en enkelt sartblå farveaccent. Og senere kommer den røde farve på banen. Ofte er det grafiske værk komponeret i flere lag, der skyder sig ind over hinanden. De rummer en historisk eller tidsmæssig dimension, som når menneskefiguren optræder som en gentaget skabelon, et led i en lang slægtskæde, der strækker sig fra urtid til nutid. Manden og kvinden, livet og døden er centrale temaer, der løber som en underliggende tråd gennem hele værket. Men Steen Rasmussen stiller sig ikke tilfreds med at arbejde i klassiske grafiske teknikker som træsnit, linoleumsnit, ætsning og radering – han afsøger også feltets yderste grænser. Den grafiske metamorfose bliver derfor af endnu mere vidtrækkende karakter, når grafikken i de senere år har bevæget sig ned af væggen og ud i rummet som 3-dimensionale installationer i stort format.

Kunstneriske dialoger.

At skabe kunst er ret beset en ensom gerning – eller kan være det. Men den kan også skabes i dialog med andre, og sådanne kunstneriske dialoger har Steen Rasmussen ført med både danske og internationale samarbejdspartnere. At han er en kosmopolit med et stort internationalt netværk kommer bl.a. til udtryk i det første værk, man møder på udstillingen, "Brasilianske billeder-japanske skygger", 2006. Dette værk tager udgangspunkt i fotos fra brasilianske katolske kirkegårde, hvis monumentale gravmonumenter kan tage karakter af selvscenesættelse. Disse fotos blev siden omsat i udskårne, organiske sorte former, der rejser sig fra gulvet og vokser ud af væggen. Værket blev første gang udstillet i Japan, hvor det kastede sit skyggespil i det levende rum, i samspil med røde geometriske felter. Netop mødet med Japan og japansk filosofi har været en væsentlig inspiration for Steen Rasmussen og sat markante spor i hans værk, siden han i 1997 traf den japanske kunstner Rikou Ueda. De to kunstnere begyndte tre år senere at sende billeder frem og tilbage mellem Danmark og Japan, billeder, som de på skift bearbejdede i en kunstnerisk dialog på tværs af geografiske og kulturelle forskelle. Det nære samarbejde er fortsat og har ført en række fælles værker og udstillinger med sig. Et af de mest markante er det konceptuelle projekt "Winds (Visualizing the immaterial)", med deltagelse af parter fra verdens konfliktområder som Kina/Tibet, Bosnien/Serbien og Israel/Palæstina. De har på forskellige steder indfanget den vind, der lader hånt om territoriale grænser, og derpå konserveret den på dåse i al dens immaterielle flygtighed. De neutrale metaldåse er udstillet som en helhed, og adskiller sig kun fra hinanden med den lille etiket, der dokumentarisk angiver tid og sted for dåsens indhold. Gennem årene er værket vokset i omfang, som man har kunnet følge på udstillinger i 2003, 2007 og 2011. Steen Rasmussens verbale og kunstneriske dialog med Rikou Ueda har også fundet udtryk i værket "Dialogue Table" fra 2009, et 3-dimensionalt værk, som Steen Rasmussen har udformet som et bord i udskæring og med lydside

af de to kunstnere i fællesskab. Det vokser ud i rummet som et stort grafisk papirclip i forfinet filigran, en skulptur i organisk vækst, men holdt på plads af bordets geometriske flader. I de mørke udkæringer gemmer sig både buddhistiske og kristne symboler, og bordet rummer både en dialog mellem forskellige religioner og mellem livet og døden - det fællesmenneskelige vilkår uafhængigt af kulturelle forskelle. Som globetrotteren bliver Steen Rasmussen aldrig færdig med at udforske den ydre og den indre verden. Han er altid undervejs, og har på det seneste arbejdet sammen med både forfattere og musikere. I 2012 med udgangspunkt i forfatteren Amalie Smidts tekst "Sommer i oktober", og har til udstillingen "Grafisk metamorfose" har han skabt nye stedsspecifikke værker med lydside af musikeren Esben Møller Hansen.

Interessen for huset (og gravmonumentet) som et spejlbillede af beboeren, dvs. en form for selviscenesættelse, har fundet nye udtryk i mødet med Silkeborg Bad. Her rejser sig flørelte huse af bogbindergaze med referencer til stedets fortid som kursted for det velhavende borgerskabs dårligdomme og begreber som tuberkulose, hysteri og hypokondri. Gazehusene er sløret transparente, men har samtidig en vævet struktur. De fungerer som baggrund for projektioner af gamle fotos fra stedets historie, der samples ind over hinanden og ledsages af Esben Møller Hansens lydside. Andetsteds i udstillingen møder vi en helt anderledes række sygebilleder, men de har en mere nutidig karakter, og vidner om kunstnerens personlige livtag med sygdom og behandling.

En nyskabelse med referencer til Silkeborg Bad er også det lille spejlkabinet, hvor man som Alice i Eventyrland træder ind i en fortryllet verden, der spejler den omliggende natur med dens vandspejl og store gamle træer. Hvor Steen Rasmussen tidligere egenhændigt har skåret motivet ud, eksperimenterer han her med laserudskæring i akryl, og kan dermed skabe en endnu større detaljerighed, end hånden formår. I dette spejlrum oplever man sig selv i flere dimensioner, på én gang set ovenfra og nedenfra, foran og inden i rummet. Det er et værk, der bogstavelig talt spejler verden og os mennesker, når vi bevæger os ind i den.

Graphic Metamorphosis (English)

Text by Birgit Hessellund MA.

There are artists who at some point in life have found their artistic expression, their formula and who in the coming years remain there, creating variations over a theme or a shape. Steen Rasmussen does not belong in this category at all. The retrospective exhibition, "Graphic Metamorphosis," covers a wide range both in time and expression because here the artist is a man with many facets. He is a graphics artist more than anything else and the exhibition gives an insight into the many graphic expressions he masters. Even with his sculptural works in recent years, he maintains a graphic dimension in the way in which he perceives the interplay between light and darkness, space and surface.

The classic black and white graphics unfolds itself in two dimensions on the surface of the paper. Here, reality is filtered through the artist's eye and the expression compressed into art. This in itself is a kind of metamorphosis – the Greek word for transformation, i.e. moving from one state to another.

When Steen Rasmussen studied at the Jutland Academy of Art from 1982-87, he was tutored by two such diverse artists as John Olsen and Poul Skov Sørensen. The work method of both tutors can be traced in Steen Rasmussen's work – John Olsen, "The Thing Finger" - which works untraditionally with an eye for the beauty of the processes and traces of Nature on the one hand – and Poul Skov Sørensen, who represents the more subdued classic black and white expression. Steen Rasmussen's early graphic works from the 1980s are proof that he masters the classic techniques and the thorough knowledge of the art, combining figuratively narrative idioms with abstract elements. His early graphic works tend to be in black-and-white combined with brown tones and one single delicate blue accent of color. Later on, the red color is in the field.

The graphic piece of work is often composed in several layers that interact with each other. They contain a historic, or a period of dimension, as regards time as when the human body appears as a repetitive template, a link in a long line of collateral kinship, stretching from the beginning of time to the present. Man and woman, Life and Death, are a unifying principle in his works. Yet Steen Rasmussen is not satisfied at merely working in classic, graphic techniques such as woodcut, linocut and etching. He wants to explore all the outer limitations of the field. This graphic metamorphosis thus becomes far more extensive since graphics has moved down from the wall and into space as large three-dimensional installations.

Dialogues of art

All things considered, creating art can be a lonely task. However, it can also be created in a dialogue with others, and Steen Rasmussen has done precisely that with Danish and international partners. He is a cosmopolitan with an impressive network was expressed in the first work we meet at the exhibition: *Brazilian images – Japanese shadows*, 2006. This work is based on photographs from Catholic churchyards in Brazil in which the sepulchral monuments bear the hallmark of self-presentation. These photos were later transformed into carved, organic black shapes that rise from the floor and grow out of the wall. The work was on exhibition for the first time in Japan where it cast its phantasm in living space, interacting with red, geometric fields.

The meeting with Japan and Japanese philosophy has been a considerable source of inspiration for Steen Rasmussen, setting their characteristic mark in his works since he met the Japanese artist, Rikou Ueda, in 1997. Three years later, the two artists began exchanging images between Denmark and Japan, which they took it in turns to adapt in an artful dialogue across geographical and cultural differences. Their close collaboration has continued, leading to a series of joint works and exhibitions. This saw the conceptual project, “Winds (Visualizing the immaterial)” with participants from the world’s trouble spots, China/Tibet, Bosnia/Serbia, and Israel/Palestine. In various places, these artists captured the wind which mocks territorial boundaries and hence preserved it in a tin in all its immaterial elusiveness. The neutral metal tins are exhibited as a whole and only differ from each other by the small label which documents time and place of the content of the tin. The work has grown over the years as one can see on exhibitions in 2003, 2007 and 2011. Steen Rasmussen’s verbal and artistic dialogue with Rikou Ueda is also expressed in “Dialogue Table”, a work that dates back to 2009. It is a three-dimensional work which Steen Rasmussen has shaped as a table in carving and with a sound-side by two artists in joint collaboration. It grows into space as a large, graphic collage in delicate filigree, a sculpture that grows organically but is kept in place by the geometric surfaces of the table. Buddhist and Christian symbols are hidden in the dark collage, and the table is a dialogue between various religions and between Life and Death, the joint elements common to Mankind irrespective of cultural differences.

Like a globe-trotter, Steen Rasmussen will never finish exploring the exterior and interior world. He is always on the move, and most recently he has worked together with writers and musicians.

Taking as his point of departure Amalie Schmidt’s text, *Sommer i oktober* [Summer in October] from 2012 and for the *Graphic Metamorphosis Exhibition*, Steen Rasmussen has created new place-specific works with sounds composed by Esben Møller Hansen.

The interest in the house (and the sepulchral monument) as a reflection of the inhabitant, by which is meant a a kind of self-presentation, has found new expressions at Silkeborg Bad. Here airy houses of gauze of the kind bookbinders used are a reminder of the days when the place was used as a spa to cure such ailments as ill health, tuberculosis, hysteria and hypochondria. The gauze houses are hazy-transparent yet have a woven structure. They serve as a background for projections of old photographs from the historic past of the place sampled into and over each other to the accompaniment of sounds composed by Esben Møller Hansen. Elsewhere in the exhibition, we come across a completely different series of sickness images, but they are more like present-day photos, testifying to the artist’s personal struggle with sickness and treatment.

The exhibition is also innovative in the sense that it refers not only to Silkeborg Bad and its past but has connotations

to Alice in Wonderland, who steps into a magical world, which is the small mirror room that reflects the surrounding countryside with its water surface and old trees. Previously, Steen Rasmussen carved the motif himself but now he experiments with laser technique on cutting acryl. This enables him to create a wealth of elaborate details not otherwise possible by only using the hand. This

mirror room makes you see yourself in various dimensions, from above and from below, and within the room. It is a work which literally reflects the world and us human beings when we step into it.